

SOEP

Toneelspel voor en door jeugd

door

ISHA VAN DER BURG

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **SOEP** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **ISHA VAN DER BURG** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

© 2010 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

InterneT: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **8** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
E-mail: rechten@toneelfonds.be. Telefoon (03)3.66.44.00,
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN:

(het stuk heeft negen rollen te verdelen en daarnaast een ensemble, dat door de negen spelers gezamenlijk kan worden gevormd of, indien gewenst, door anderen)

Lotje - Een jong meisje, tussen 14 en 17 jaar oud. Ze werkt bij de supermarkt.

Sem - Lotjes beste vriendin. Gothic of vreemd en zwart gekleed. Rookt veel en praat weinig.

Pa - Lotjes pa.

Moe - Lotjes moe. Getrouwd met Pa. Gelukkige, lieve en goede mensen, maar zitten vast in patronen. Proberen overal het beste van te maken, maar zijn erg 'burgerlijk'.

Broertje - Lotjes broertje. Voorleesleeftijd. Soms lief maar soms ook al consumptiegek.

P. - Een jongen. Dan weer stoer, dan weer een sukkel. Liefdeslijntje met Lotje. Hij kan ook Petertje heten.

Hangjongere A - Over het algemeen, de hardste van de drie, de snelste en gemeenste.

Hangjongere B - Meestal de sulligste van de drie, maar goeiig, bollig en herkenbaar.

Hangjongere C - Soms schijnbaar de sulligste, vaak de naïefste, maar heeft meestal uiteindelijk toch gelijk. De eerlijkste, puurste, meest kwetsbaar.

Ensemble - Meestal een schoolklas.

DECOR:

In het midden van het podium ligt een grote draaischijf die door een wandje in twee ruimtes wordt verdeeld: de slaapkamer, waar in ieder geval een bed moet zijn, en de eetkamer, waar in ieder geval een tafel nodig is.

Rechts op het podium bevindt zich een schoolklas die gemakkelijk tot supermarkt omgebouwd kunnen worden: stoeltjes worden naar een andere opstelling geschoven en een van de tafeltjes is kan op zijn kop een kassa zijn.

Uit het plafond komen drie trapezes of schommels, of er moeten zich rondom het toneel andere dingen bevinden waarover drie spelers kunnen hangen (bijvoorbeeld een balkon, een bank, of fatboys). Beide kan ook.

Als laatste en belangrijkste is nodig een fornuis of oven, zodat een warm gerecht (handig is een soep of cake) kan worden klaargemaakt, waarover de acteurs zich gedurende het stuk dienen te ontfermen.

SCÈNE 1

(in het midden van het podium staat een grote draaischijf. Vrolijke, misschien ietwat melancholieke en waarschijnlijk vrij simpele gitaarmuziek klinkt, terwijl het publiek binnenkomt. Als iedereen zit gaan de lichten uit en draait de schijf rond, zodat de muziek makende Lotje zichtbaar wordt. Het stuk begint. Moe begint deeg te maken of groenten te snijden. Pa leest krant)

LOTJE: Mijn voeten. Dat zijn mijn voeten. Die zitten er al lang. Daar moet ik het maar gewoon mee doen. Ze zijn wel gegroeid sinds ik ze voor het eerst zag. *(trekt sok uit)* Best mooi vind ik ze. Ik heb goede tenen, goed gevormd. Ze kijken vriendelijk, ze kijken tevreden. Elk paar tenen heeft een andere blik. De meeste tenen die ik ken kijken dommig, ze kijken dom en dik. Sommige kijken zelfs onzeker. Maar de mijne niet, mijn tenen kijken vrolijk en rustig. Daarom vind ik ze goed. Ik mag de nagels wel weer eens knippen. *(kijkt beter)* Er zit haar op mijn tenen. *(trekt sok weer aan)*

Nu vind ik ze vreemd. Er is iets geks met de hiel. De vorm.. als ik mijn voet zo hou, lijkt hij niet op de andere, lelijke voeten die ik ken. Nu heb ik een ballerina-voetje. Maar nee.. er is iets geks met de vorm van de hiel, wat lomp is-ie.

Mijn kuit. Mijn enkel. Ik ben te dik. Maar ik hou van enkels. Er zou een bandje omheen moeten, een mooi, sierlijk enkelbandje. Als ik zo mijn kuit span vind ik hem wel sierlijk. Mijn huid is een beetje droog, ik zal ze weer eens scheren. *(knijpt in knieën)*

Ik hou niet van knieën. Knieën zijn altijd lomp, lelijk en dik. Vadsig en grof. Bweh. *(buigt knieën een beetje, zodat het vel strak is)* Kijk, zo valt het niet zo op. Nou, oké, ik heb misschien wel een of twee keer in mijn leven mooie knieën gezien. Maar dat zijn dan ook uitzonderingen hè. Misschien een keer in een tijdschrift, bij een model. Maar die waren eigenlijk ook raar. En een meisje in mijn klas heeft mooie knieën. *(kijkt nog eens)* Beh.

Ik heb een been, dat moet, anders kan ik niet lopen. Het zijn meisjesbenen. *(kijkt naar beneden)* Ik scheer haar niet kaal. Nee. En volgens mij is ze verder ook prima. Ja, dat mannen geen oerwoud willen daar beneden, dat snap ik ook wel... nouja.. waarom eigenlijk niet? Dat is toch hoe het is? Hoe het hoort? Dat

is hoe de natuur het laat groeien. Heupvetjes. Buikvetjes. Armvetjes. Kinvetjes. Navel. Vies ding. Maar ook wel mooi eigenlijk. Ze kan mooier, als ik mijn buik inhou. *(ze doet voor)* Mijn buik moet gewoon een beetje een andere vorm krijgen. Vetjes. Overal vetjes.

Billen. Met billen kan ik nooit zo goed overweg. Ik snap ze nooit. Ze hebben geen gezicht. Je hebt schijnbaar dikke billen, platte billen, grote billen, kleine billen.. maar ik zie geen verschil. Een bil is een bil. Verder.

Taille. *(bloedserieus)* Ben je nutteloos als je taille geen 60 centimeter van omtrek is? *(stilte, snoert taille in of meet hoeveel 60 cm is, mompelt)* Bijna, bijna.. Mijn borsten schijnen okee te zijn, als ik de reacties mag geloven. Ze hangen wel een beetje. En er zitten strepen op, maar die trekken wel weg. Tepels, beh. *(glimlacht bij het betasten van sleutelbeenderen)* Vind ik mooi. *(glijdt door naar schouders)* Ik weet niet, ik kan mijn eigen rug moeilijk zien.

Ja, soms bekijk ik haar wel eens. In die spiegel, in de badkamer. Ik hou van ruggen. Ik hou van die schouderbladen en de vorm van de schouders en de ruggengraat en dat het zacht is en rond. Ik wou dat mijn rug op de voorkant zat. Nouja, dat is dan misschien ook wel weer een beetje onhandig. *(glijdt door naar gezicht)*

Hals. Nek. Haren. Oor. Wang. Neus. Wenkbrauw. Moet je je gezicht eens zo vastpakken. *(ze draait haar hand om, zodat de vingers naar beneden zijn, bij de kin, en de pols omhoog, bij de neus)* Da's raar joh. Haren snap ik trouwens ook niet. Nouja, ze moeten glimmen enzo, dat snap ik wel.

Kindergezichtje. *(voelt nog steeds zo)* Een kindergezichtje heb ik. *(Lotje doet rugzak om en rent naar school, eigenlijk naar de andere kant van de draaischijf)*

PA: *(vanachter zijn krant, naar moe, die staat te koken)* Wat is dat?

MOE: Kaas. *(of een ander ingrediënt dat ze gebruikt, bv. 'paprika' of 'chocola')*

PA: Wat zijn dat voor kaasjes?

MOE: Hele grappige kaasjes, om mee te koken ofzo.

PA: Wat zit er in die kaasjes?

MOE: Kaas. *(muziek. Vast riedeltje)*

SCÈNE 2

(ouderwetse houten schooltafeltjes en stoelen, naar het publiek gericht. Klas komt aan, inclusief Lotje, P. en Sem. Lotje en Sem groeten elkaar. Geroezemoes)

(Klas hoeft niet verstaanbaar, verschillende gesprekjes door elkaar, als er maar bij vlagen wat merknamen op te vangen zijn, tekst kan ook worden geïmproviseerd)

Hoi. Wat zie je er leuk uit! Wat een leuke schoenen! Waar heb je dat shirtje gekocht? Ja, dankje, jij ook! Vind ik ook. Bij de H&M. Ze hadden het ook bij de Zara. Het is uitverkoop, hè. Hè getver, nee, ik koop echt geen tweedehands hoor. Nou, ik wel. Ik vind je zo cool als je tweedehands koopt. Ik heb zo raar gedroomd vannacht. Hee, weet je wel hoeveel calorieën er in een Mars zitten? Ga je vanmiddag mee shoppen? Het is uitverkoop! Het zijn de Dwaze dagen! Ik heb weer zakgeld! Ik heb weer salaris! Het is uitverkoop! Er is een nieuwe winkel! Heb je gisteren nog naar Net5 gekeken? Ik vond er geen zak aan. Ik vind het zó hip. Ik kijk liever naar SBS6. Hè getver, dat is echt een anorexia-type. Heb je nog Cola? Heb je nog Cola Light? Ik wil nieuwe All Stars.

(als muziek stopt gaat iedereen zitten en pakt synchroon achtereenvolgens een schrift en een pen uit zijn tas. Dansant/mimisch)

KLAS: *(schrijft en zegt hardop, tegelijk)* Wat ik later worden wil, punt, nee, vraagteken, leg neer. *(iedereen legt precies synchroon zijn pen op het tafeltje neer, behalve P)*

KLASGENOOT: Voel jij je niet aangesproken, P.? *(P. blijft stil)* Voel jij je soms anders dan de rest, P.? Denk je soms dat je beter bent?

KLASGENOOT: Denk je soms dat je slimmer bent?

KLASGENOOT: Heb jij het gevoel al veel ontwikkelder te zijn?

KLASGENOOT: Volwassener? Mooier?

KLASGENOOT: Voel jij je soms spe-ci-aal?

P.: Ja.

KLASGENOOT: Oh.

P.: Ik hoef niks te worden. Flikker toch op. Ik ben al. En ik ben later ook.

KLASGENOOT: Ik wil iets groots doen. Ik wil dat ik voortbesta. Ik hoef eigenlijk geen roem, maar ik wil zin gehad hebben. Iets betekend hebben. Ik ga iets heel belangrijks doen. Ik denk dat ik dat kan.

P.: Waarom moet dat altijd. Altijd onderweg. Altijd verlangen. Naar beter, naar verder.

KLASGENOOT: Ja. Een filmster zijn.

KLASGENOOT: Misschien kan je dan ook met een tragische dood.

KLASGENOOT: Of schrijf anders een goed boek. Een heel goed boek.

P.: Nooit tevreden met vandaag, altijd alleen maar tevreden met wie we zullen zijn.

KLASGENOOT: Een boek dat in dertig talen wordt vertaald.

P.: Maar wat nu morgen lijkt, is morgen gewoon weer een nieuwe vandaag.

LOTJE: Je hoeft ook niet al je dromen waar te maken. Je laten leiden door je verlangens, is toch ook al mooi? *(lichte twist in de scène. Versnelling, klasgenoten praten meer tegen publiek dan tegen elkaar, staan evt. op. Evt. kijkt P. onafgebroken naar Lotje of zitten ze te vozen)*

KLASGENOOT: Dat door iedereen wordt gelezen.

KLASGENOOT: Waar studies aan worden gewijd.

KLASGENOOT: Ik word rockster. Ik schrijf liedjes. Ik reis de hele wereld over.

KLASGENOOT: 'Meer dan je best kun je niet doen.' Ja, zegt oma.

KLASGENOOT: Ja! Verblijd mensen met je muziek, of deprimeer ze ermee. Weet je, maak iets dat nog nooit iemand heeft gehoord. Verwoord de gevoelens van de massa, en zet ze op muziek.

SEM: Nou, ik wil niet het halve werk. Want álles kán.

KLASGENOOT: Nou, dan word je toch lekker president.

KLASGENOOT: President van Amerika! Eh.. of van China!

KLASGENOOT: Van de wereld!

KLASGENOOT: Ze zeggen dat het gaat om de reis, en niet om de bestemming.

SEM: Ach, kom nou. De reis is noodzakelijk.

KLASGENOOT: Maar je moet presteren. En dan ben ik pas goed genoeg. Dan ben ik pas gelukkig.

KLASGENOOT: Of revolutieleider!

KLASGENOOT: Koningin.

KLASGENOOT: Of wetenschapper. Ik doe een ontdekking, stel formules op. Net als Einstein en Newton. Of bouw iets, zoals de piramides, of de Eiffeltoren.

LOTJE: Als je gelukkig wilt zijn, moet je dat toch gewoon zijn? *(een bel rinkelt. Iedereen propt synchroon zijn pen in zijn tas, echt als een soort dans)*

SCÈNE 3

(Klas is donker, de ruimte wordt omgebouwd tot supermarkt. Lotje zit ofwel in een spotje, ofwel het is licht en ze zit tussen alle werkzaamheden (waarin de decorombouwers haar geen aandacht schenken). Alleen zij en Sem zijn echt aanwezig in de scène. Eventueel, als Sem geen goede plek kan krijgen, vertelt ze het alleen het publiek Maar veel beter is de tekst aan Sem gericht)

LOTJE: Je hebt toch wel eens in films, dat ze dan op een ochtend wakker worden, en ineens iemand anders blijken te zijn? 's Avonds ga je naar bed, 's ochtends word je wakker in dat van iemand anders. In iemand anders' lichaam. Je hebt alleen je eigen herinneringen nog. In boeken doen ze er ook wel eens aan.

En je omgeving merkt het eerst helemaal niet, want je ziet er nog hetzelfde uit, ongeveer, en je kunt je redelijk redden, redelijk normaal doen. Misschien merken die mensen om je heen het zelfs helemaal niet, ook niet na een tijd. Ook al voel jij je hartstikke vreemd. Want je hebt alleen je eigen herinneringen nog, niets is verder van jezelf. Je lijf niet, je lijf is veranderd. Maar misschien je karakter ook niet. Je opvattingen. En je gewoontes. Alles wat jij bent.

En na een tijdje lijkt het al, alsof het nooit anders is geweest, al best snel. Alles lijkt dan vanzelfsprekend. Je weet wel beter, je weet dat je héél anders was, gelukkiger misschien, of niet. Maar je weet niet meer precies hoe dat dan ging, vroeger, en hoe je deed. Je weet dat het anders was dan nu, eerst, maar je kan je niet precies voorstellen hoe het er dan uit zag, hoe het in zijn werk ging. Hoe jij zelf...

Sem, zo voel ik me elke ochtend. *(Lotje zit nu achter een kassa die in de ruimte staat. Op de achtergrond een paar schappen, die misschien omgebouwd kunnen zijn van de schooltafeltjes. 'Bliiep, bliiep' klinkt continu. Een vrij duistere man komt afrekenen, misschien met hoed, baard of capuchon. Het is wel dezelfde jongen als Petertje)*

LOTJE: Bonuskaart of Air Miles? *(man glimlacht. Lotje kijkt hem niet aan)* Heeft u ook een Rockspas of wilt u stickers plakken voor een Eftelingkaartje. Spaart u..

MAN: Nee. En jij?

LOTJE: Zegeltjes?

MAN: Spaar jij zegeltjes?

LOTJE: Eh..

MAN: Hou je ook van de Efteling?

LOTJE: Wilt u misschien een wuppie?

MAN: Nou, graag.

LOTJE: Tasje erbij?

MAN: Doet u maar.

LOTJE: Dat is dan vijftig cent extra.

MAN: Hmm..

LOTJE: En uw bon.

MAN: Hou jij het bonnetje maar.

LOTJE: Wij danken u voor uw keuze voor onze supermarkt en wensen u graag weder te zien, vergeet u bij het verlaten van onze winkel vooral niet de plaatselijke straatkrantzwerver te groeten,

MAN: Ik zal hem het wisselgeld doneren.

LOTJE: Eet u smakelijk en nog een prettige dag. Goedemiddag!

MAN: Ú bedankt. Goedemiddag. (*bliepgeluid sterft langzaam weg. Drie mensen komen uit het plafond, hangend aan trapezes. Ze dragen legerkleurige kleding en zien er veel minder netjes uit dan de schoolkinderen. Hangpubers. Teksten van de hangpubers worden over het algemeen snel, hard, met veel pit uitgesproken*)

A: Soms denk ik dat heel de wereld belachelijk is.

B: Dat denk ik ook. Zo zegt men bijvoorbeeld dat een plus een, twee is. En daar berust dan de hele wiskunde op, die ik uit mijn hoofd moet leren en waar ik allerlei kunsten mee moet uithalen op mijn toetsen. Maar misschien.. ja... misschien is het gewoon... ja... niet zo... maar anders ofzo.

C: Dat kun je toch met je eigen ogen zien.

B: Ja, nou en? Dus? Je moet niet te snel conclusies trekken, C.

A: En, alles wat je ziet is nep. Alles om je heen is.. nep.

B: En lelijk!

A: Alles is van plastic. Plastic reclameborden. Plastic verpakkingen. Plastic levens, die hebben wij.

C: Plastic bestaat toch ook, plastic is toch ook echt. Plastic is door mensen gemaakt. Is het gelijk nep als het door mensen gemaakt is?

B: (*onderbreekt*) En kunst dan? Muziek en toneel enzo?

C: (*praat door*) Plastic geeft toch ook een gevoel? Nou, plastic geeft mij een gevoel. Soms, als ik bijvoorbeeld een nieuwe lipgloss heb gekocht, dan kan ik me net een Barbie voelen. En dan kan ik daar intens van genieten.

A: Maar plastic geeft troep. Plastic is slecht voor het milieu en plastic, plastic groeit niet. Plastic beweegt niet, plastic leeft niet.

B: Ik leef.

C: Wie zegt dat?

B: Hout leeft toch ook niet.

A: Vroeger wel.

C: Ja, vroeger, vroeger was zeker alles anders en beter. Als we zo gaan beginnen. Als je nog jong bent, dan ben je zeker onbezonnen en onschuldig. Als je oud wordt raakt alles in verval.

A: Zo wou ik helemaal niet gaan beginnen! Vroeger was het ook kut. Volgens mij vervallen mensen steeds weer in dezelfde fouten. Zo

is het altijd geweest dus waarom zou het niet altijd zo doorgaan.

B: Ho, ho.

A: Ze leren ons van allerlei geschiedenis op school. Maar wat schieten we ermee op? Wat is de mensheid er ooit mee opgeschoten?

C: Er is nog steeds oorlog.

B: Er is weer oorlog. Veel mensen maken vaak dezelfde fout. Maar ik trap er niet in.

C: (*cynisch*) Nee, natuurlijk niet.

B: Het hoeft toch niet altijd zo door te gaan. Eens kan toch iemand het verschil maken.

C: “De maatschappij, dat ben jij.”

B: Nou, misschien wel ja!

A: Ach, hou toch op. Je hebt helemaal niets te willen. De mens, dat is gewoon een dier. Je wilt liefde en je wilt seks en je wilt vechten en je dénkt alleen maar dat je keuzes maakt.

B: Alles is voorbestemd?

C: Alles is voorbestemd.

A: Niets is voorbestemd. Alles is gewoon kut. (*iemand begint gitaar te spelen, misschien Broertje of een van de klasgenoten. Muziek mag wel mooi, maar rauw. Niet te langzaam en niet te hoge tonen. De rest van het podium wordt donker, behalve Moe in de keuken, die in de soep staat te roeren (of het deeg staat te kneden- wat dan ook). Even rust. Lotje en Broertje, slaapkamer aan andere kant van de draaischijf. Lotje leest voor uit prentenboek. Muziek evt. op de achtergrond, mag iets zachter worden*)

LOTJE: “Er was eens een prinsesje. En dat prinsesje woonde op een heel groot, mooi paleis. Het was een heel roze prinsesje. Elke dag droeg ze keurig haar gestrikte jurkjes en at ze haar gouden bordje leeg. En de koning, haar pappa, zei: ‘Wat ben jij toch een mooi prinsesje, mooi prinsessenmeisje van mij’. Dat wist het roze prinsesje ook wel.” (*Lotje kijkt op, vindt deze laatste zin een beetje vreemd*)

BROERTJE: Ga nou verder!

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

TONEEL
UITGEVERIJ **INK**

“Samenspelen” is ons motto